

ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ : ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΛΕΤΣΟΣ

ΤΡΙΤΗ ΔΙΑΛΕΞΗ

**ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ : ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΤΟΥ ΜΝΗΜΟΝΙΟΥ**

**ΚΥΚΛΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ : ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΗ
ΓΝΩΣΗ**

ΜΑΡΤΙΟΣ 2012

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΕΡΑ Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΠΟΛΙΤΕΣ : Θα υπάρχουν συντάξεις

ΚΡΑΤΟΣ : Θα είναι βιώσιμα τα Ασφαλιστικά Ταμεία για να χορηγούν συντάξεις ;

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ : Τα χρήματα που έχουμε δεν επαρκούν για να συνεχίζουμε να πληρώνουμε συντάξεις

ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ : Η ιδιωτική ασφάλιση είναι η λύση στο πρόβλημά σου

ΠΟΙΟΥΣ ΑΦΟΡΑ Η ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟ

ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ : ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ –
ΦΤΩΧΕΙΑ

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ : α) Πληρώνουν τώρα
β) Τι θα γίνει με το μέλλον

ΠΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΕΙΝΑΙ Η ΣΥΝΤΑΞΗ ;

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΚΥΡΙΑ ΠΗΓΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ;

- ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ
- ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΠΟΡΕΙ ΕΝΑ ΑΤΟΜΟ ΝΑ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΟΛΗ ΤΟΥ ΤΗ
ΖΩΗ

ΜΕΧΡΙ ΝΑ ΠΕΘΑΝΕΙ ;

- ΦΥΣΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ
- ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

ΠΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΕΙΝΑΙ Η ΣΥΝΤΑΞΗ ;

Ας υποθέσουμε ότι :

- δεν υπάρχουν οι φυσικές δυνάμεις για να εργαζόμαστε όλοι μας τη ζωή
- θέλουμε να έχουμε ελεύθερο χρόνο για να τον διαχειριστούμε όπως εμείς θέλουμε

Με ποιο τρόπο θα έχουμε εισόδημα όταν δεν θα εργαζόμαστε λόγω ηλικίας ;

ΠΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΕΙΝΑΙ Η ΣΥΝΤΑΞΗ ;

ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

1. Δεν υπάρχει κράτος
2. Το άτομο σκέπτεται ορθολογικά και φροντίζει να έχει εισόδημα όταν δεν θα εργάζεται

ΠΩΣ ΟΜΩΣ ΤΟ ΑΤΟΜΟ ΘΑ ΕΧΕΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΟΤΑΝ
ΔΕΝ
ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ;

ΠΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΕΙΝΑΙ Η ΣΥΝΤΑΞΗ ;

ΠΩΣ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΑΠΑΝΤΑ ΣΕ ΑΥΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ

1. Προϋποθέτει ότι είναι μία απόφαση που στηρίζεται σε βασικές οικονομικές αρχές
2. Το άτομο σκέφτεται ορθολογικά και έχει ως σκοπό να μεγιστοποιεί το συμφέρον του
3. Το άτομο έχει σαφή γνώση όλων των θεμάτων και παραγόντων που
4. Το άτομο παίρνει εκείνες τις αποφάσεις που μεγιστοποιούν το συμφέρον του

ΤΙ ΜΑΣ ΛΕΕΙ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ;

Το άτομο γνωρίζοντας το μισθό που έχει ως εργαζόμενος, το ύψος της σύνταξης θέλει να αποκτήσει μπορεί να αποφασίσει σε ποια χρονική στιγμή θα βγει στη σύνταξη.

Αν ο μισθός αυξηθεί σε σχέση με το τι ίσχυε, θα αποφασίσει να παραμείνει στην αγορά εργασίας περισσότερο

ΤΙ ΜΑΣ ΛΕΕΙ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ

ΑΝ ΤΟ ΠΟΣΟ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΑΥΞΗΘΕΙ, ΤΟΤΕ ΤΟ ΑΤΟΜΟ ΘΑ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕΙ ΝΑ ΕΡΓΑΣΤΕΙ ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΚΑΙ ΝΑ ΒΓΕΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΧΡΟΝΟ ΣΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

ΤΙ ΜΑΣ ΛΕΕΙ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ

1. Το άτομο είναι υπεύθυνο για τον εαυτό του
2. Η κατανομή του χρόνου του ατόμου μεταξύ εργασίας και σύνταξης είναι απόφαση που στηρίζεται σε καθαρά οικονομικά κριτήρια
3. Δεν υπάρχει κρατική παρέμβαση στο σύστημα που να καθιερώνει υποχρεωτικό όριο συνταξιοδότησης

ΒΑΣΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

1. Είναι ρεαλιστικό ότι το άτομο μπορεί από μόνο του να αποφασίζει πόσο θα εργαστεί και πόσο χρόνο θα μείνει στη σύνταξη ;
2. Προστατεύεται από τη φτώχεια το συγκεκριμένο άτομο ;
3. Υπάρχει περίπτωση κάτι να μην πάει καλά και να μην έχει χρήματα ;

ΥΠΟΘΕΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

Ας υποθέσουμε :

- Είσοδος στην αγορά εργασίας στα 25
- Εργάζεται για 40 χρόνια
- Συνταξιοδοτείται στα 65

Τι θέλει :

Στα 65 χρόνια να έχει μία σύνταξη που σε σημερινές τιμές να είναι 800 ευρώ το μήνα και υπολογίζει ότι θα ζήσει άλλα 15 χρόνια, δηλαδή μέχρι τα 80

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΑΥΤΗ Η ΥΠΟΘΕΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ;

Αν η σύνταξη του μετά από 45 χρόνια που θέλει να έχει – σε σημερινές τιμές – έχει αξία 800 ευρώ, τότε αν ο πληθωρισμός κάθε χρόνο είναι 2%, τα 800 ευρώ σε 45 χρόνια θα έχουν αξία :

ΕΤΗ	ΠΟΣΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΟ ΜΗΝΑ	ΠΟΣΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΟ ΧΡΟΝΟ
66	1802	21621
67	1838	22054
68	1875	22495
69	1912	22945
70	1950	23403
71	1989	23871
72	2029	24349
73	2070	24836
74	2111	25333
75	2153	25839
76	2196	26356
77	2240	26883
78	2285	27421
79	2331	27969
80	2377	28529
	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ	373903

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ Η ΥΠΟΘΕΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

1. Πρέπει κατά τη διάρκεια των 40 ετών εργασίας, να αποταμιεύσω 373.903 ευρώ
2. Αυτό σημαίνει ότι κάθε χρόνο θα πρέπει να αποταμιεύω 9.348 ευρώ
3. Αυτό σημαίνει ότι κάθε μήνα να αποταμιεύω 779 ευρώ

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ Η ΥΠΟΘΕΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

Δηλαδή :

779 ευρώ το μήνα x 12 μήνες = 9348 ευρώ το χρόνο

9348 ευρώ το χρόνο x 40 χρόνια = 373920 ευρώ

Με αυτά τα χρήματα θα πρέπει να ζήσω 15 χρόνια, δηλαδή κάθε χρόνο θα έχω περίπου στη διάθεσή μου : 24.928 ευρώ, δηλαδή θα έχω το μήνα στη διάθεσή μου : 2077 ευρώ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΥΠΟΘΕΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

Έστω ότι δεν υπάρχει πληθωρισμός. Αυτό σημαίνει ότι η αξία των 800 ευρώ τώρα, θα είναι 800 ευρώ και σε 40 χρόνια. Οπότε θα πρέπει να αποταμιεύσω τα ακόλουθα χρήματα :

800 ευρώ το μήνα x 12 μήνες = 9.600 ευρώ

9.600 ευρώ x 15 χρόνια = 144.000 ευρώ

Με αυτά τα χρήματα θα πρέπει να ζήσω : 15 χρόνια

Θα έχω στη διάθεσή μου κάθε χρόνο :

$144.000 : 15 = 3600$ ευρώ, δηλαδή το μήνα να έχω

300 ευρώ

ΤΡΙΤΗ ΥΠΟΘΕΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

Σήμερα οι ασφαλιστικές εισφορές για σύνταξη είναι ποσοστό επί του ακαθάριστου μισθού

Έστω ότι ο ακαθάριστος μισθός είναι 1500 ευρώ. Η ασφαλιστική κράτηση για τον μισθωτό είναι 5,75% και για τον εργοδότη του είναι 11,50%, δηλαδή συνολικά είναι 17,25%.

Στα 1500 ευρώ μικτά, η συνολική ασφαλιστική κράτηση για σύνταξη είναι : 259 ευρώ

ΤΡΙΤΗ ΥΠΟΘΕΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

Από τα 1500 ευρώ οι ασφαλιστικές κρατήσεις (σύνταξη, υγεία κλπ) είναι περίπου 415 ευρώ

Ο μισθός πριν το φόρο είναι περίπου (1500 – 415) 1085 ευρώ

Αν η παρακράτηση φόρου είναι 12%, το καθαρό ποσό που περίπου λαμβάνει είναι 954 ευρώ.

ΤΡΙΤΗ ΥΠΟΘΕΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

Οι ασφαλιστικές εισφορές που πληρώνει ο εργαζόμενος και ο εργοδότης του είναι : 5810 ευρώ το χρόνο

Αν τα αποταμιεύει με 3% θα έχει συγκεντρώσει σε 40 χρόνια 457034 ευρώ, που σημαίνει ότι για τα επόμενα 15 χρόνια θα έχει : 30.468 ευρώ το χρόνο

ή 2539 ευρώ το μήνα

ΤΕΤΑΡΤΗ ΥΠΟΘΕΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

Έστω ότι ο ακαθάριστος μισθός είναι 1000 ευρώ.

Οι ασφαλιστικές εισφορές εργαζομένου και εργοδότη το μήνα θα ανέρχονται σε : 172 ευρώ και το χρόνο θα είναι : 2415 ευρώ

Ο καθαρός μισθός του εργαζόμενου (πριν το φόρο) θα είναι : 723 ευρώ

ΤΕΤΑΡΤΗ ΥΠΟΘΕΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

Οι ασφαλιστικές εισφορές επενδύονται με επιτόκιο 3%. Σε 40 χρόνια θα έχουν συγκεντρωθεί : 189.972 ευρώ

Για τα επόμενα 15 χρόνια θα πρέπει να ζήσει με αυτά τα χρήματα, οπότε αντιστοιχούν σε 12665 ευρώ το χρόνο ή 1055 ευρώ το μήνα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Πρέπει να υπάρχει το στοιχείο της «αναγκαστικής καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών»
2. Πρέπει να είναι απόλυτα εξασφαλισμένα τα χρήματα και να μην είναι επενδυμένα σε χρηματοπιστωτικά προϊόντα που μπορούν να μεταβάλουν την αξία τους
3. Αν είναι επενδυμένα σε χρηματοπιστωτικά προϊόντα και η αξία τους είναι ευμετάβλητη, τότε ο κίνδυνος της φτώχειας είναι ορατός

ΒΑΣΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

4. Πλούσιος μισθωτός ----- πλούσιος
συνταξιούχος, φτωχός μισθωτός -----
φτωχός συνταξιούχος
5. Το χρηματικό αποταμιευόμενο ποσό
επηρεάζεται άμεσα από τον πληθωρισμό
6. Τα χρήματα που ο εργαζόμενος συγκεντρώνει
είναι συνάρτηση του τι καταβάλλει και όχι του
βιοτικού επιπέδου που έχει εκείνη την περίοδο
ως εργαζόμενος

ΔΟΜΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Βιομηχανική Επανάσταση

Ποια είναι η επίπτωση του κοινωνικού κινδύνου «γήρανση»

1. Χρειάζεται να αναπληρώσει το εισόδημά του ως συνταξιούχος όταν πλέον δεν εργάζεται
2. Πρέπει κατά τη διάρκεια του εργάσιμου του χρόνου να αισθάνεται «ασφαλής» για τη μετέπειτα περίοδο της ζωής του

ΔΟΜΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο κοινωνικός κίνδυνος «γήρανση» αντιμετωπίζεται μέσα από τη λογική της «συλλογικής» ευθύνης της κοινωνίας.

Λαμβάνει τη μορφή της ασφάλισης και σε ορισμένες χώρες τη μορφή της κοινωνικής βοήθειας

Στις 15 χώρες της Ε.Ε. συναντάμε το σύστημα της κοινωνικής βοήθειας στη Μ. Βρετανία, Ιρλανδία και στις Σκανδιναβικές χώρες και το σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης στις υπόλοιπες

ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ποιος είναι ο βασικός του στόχος :

1. Να εξασφαλίσει εισόδημα για αυτούς που δεν μπορούν να εργαστούν λόγω ηλικίας
2. Να περιοριστεί το φαινόμενο της φτώχειας μεταξύ των συνταξιούχων

ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

1. Το σύστημα στηρίζεται στην αλληλεγγύη των γενεών, δηλαδή οι εργαζόμενοι – φορολογούμενοι χρηματοδοτούν τις συντάξεις των συνταξιούχων
2. Η σύνταξη συνδέεται / εξαρτάται από το επίπεδο του βιοτικού επιπέδου (μισθού) που έχει ο εργαζόμενος τη στιγμή της συνταξιοδότησης

ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Με το σύστημα συνταξιοδότησης προϋποθέτουμε ότι υπάρχει ένα «κοινωνικό συμβόλαιο» μεταξύ των μελών της κοινωνίας και του κράτους.

Οι σημερινοί εργαζόμενοι «υπόσχονται» να χρηματοδοτούν τις συντάξεις των σημερινών συνταξιούχων και προσδοκούν ότι έτσι θα πράξουν και οι εργαζόμενοι την περίοδο που οι σημερινοί εργαζόμενοι θα είναι συνταξιούχοι

Το κράτος εγγυάται την εφαρμογή αυτής της συμφωνίας

ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Τι είναι στην ουσία η «σύνταξη» ;

Στην πράξη είναι αναδιανομή εισοδήματος από τους εργαζόμενους / φορολογούμενους στους συνταξιούχους

Πως προστατεύει τους συνταξιούχους από τη φτώχεια;

1. Συνδέει το ύψος της σύνταξης με το βιοτικό επίπεδο που έχουν τη στιγμή που συνταξιοδοτούνται
2. Καθιερώνει την κατώτατη σύνταξη και την εθνική σύνταξη

ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Μπορεί το σύστημα συνταξιοδότησης να είναι ιδιωτικό;

Από τη στιγμή που υπάρχει αναδιανομή εισοδήματος από μία ομάδα πολιτών σε μία άλλη ομάδα πολιτών, το σύστημα είναι μόνο δημόσιο

Οι πολίτες έχουν πληρώσει για τις δικές τους συντάξεις ;

Λάθος. Οι εργαζόμενοι πληρώνουν για τις συντάξεις αυτών που είναι τώρα συνταξιούχοι. Όλα στηρίζονται στην υπόσχεση και στο κράτος

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ
1. Αφορά τους ασφαλισμένους	1. Αφορά όλους του πολίτες
2. Χρηματοδοτείται από τις ασφαλιστικές εισφορές	2. Χρηματοδοτείται από την άμεση φορολογία
3. Υπάρχει η κατώτατη σύνταξη	3. Υπάρχει η εθνική σύνταξη
4. Το ποσό της σύνταξης εξαρτάται από τη διάρκεια και το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών	4. Το ποσό της σύνταξης είναι σταθερό και ίδιο για όλους
5. Η σύνταξη έχει ανταποδοτικό χαρακτήρα	5. Η σύνταξη έχει προνοιακό χαρακτήρα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης

$$P \cdot N = s \cdot W \cdot L$$

Όπου :

P = η μέση σύνταξη

N = ο αριθμός των συνταξιούχων

s = το ποσοστό της ασφαλιστικής εισφοράς

W = ο μέσος μισθός

L = ο αριθμός των απασχολούμενων -
ασφαλισμένων

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Σύστημα Κοινωνικής Βοήθειας

$$p \cdot P = t \cdot Y \cdot N$$

Όπου :

p = η εθνική σύνταξη

P = ο αριθμός των συνταξιούχων

t = ο μέσος φορολογικός συντελεστής

Y = το εισόδημα

N = ο αριθμός των φορολογουμένων πολιτών

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΕ ΚΡΙΣΗ

Το σύστημα συνταξιοδότησης περνάει τρεις φάσεις

Πρώτη φάση : έχει μόνο ασφαλισμένους

Δεύτερη φάση : έχει ασφαλισμένους και
συνταξιούχους και τα τρέχοντα
έσοδά

του είναι μεγαλύτερα από τις
τρέχουσες δαπάνες του

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΕ ΚΡΙΣΗ

Τρίτη φάση : έχει ασφαλισμένους και
συνταξιούχους

και τα τρέχοντα έσοδά του είναι
μικρότερα από τις τρέχουσες

δαπάνες

του

Σήμερα τα συστήματα συνταξιοδότησης
βρίσκονται στην Τρίτη φάση. Τι γίνεται σε αυτή
την περίπτωση

ΠΟΙΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΑ ΕΣΟΔΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

1. Η Οικονομική συγκυρία (ανάκαμψη ή ύφεση)
2. Η ανεργία
3. Η ανασφάλιστη εργασία και η φοροδιαφυγή
4. Ο τρόπος διαχείρισης των αποθεματικών

ΠΟΙΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

1. Η γήρανση του πληθυσμού
2. Το ύψος της σύνταξης
3. Η διάρκεια καταβολής της σύνταξης

ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΕΡΝΑΕΙ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΦΑΣΗ

Ας υποθέσουμε ότι θέλουμε να έχουμε το μήνα 800 ευρώ σύνταξη

Σ' ένα μεικτό μισθό 1000 ευρώ, τα 173 ευρώ είναι ασφαλιστικές εισφορές

Για να χρηματοδοτηθεί μία σύνταξη 800 ευρώ χρειαζόμαστε να έχουμε 4,6 εργαζόμενους ώστε οι ασφαλιστικές τους εισφορές να ισούνται με 800 ευρώ

ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΕΡΝΑΕΙ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΦΑΣΗ

Έστω ότι έχουμε 1000 συνταξιούχους. Η δαπάνη για συντάξεις το χρόνο είναι $800 \times 12 \times 1000 = 9.600.000$

Για να πληρωθούν οι συντάξεις χρειαζόμαστε :

$1000 \times 4,6 = 4.600$ εργαζόμενους οι οποίοι :

1. θα αμείβονται μηνιαίως με 1000 ευρώ
2. θα καταβάλουν για ασφαλιστικές εισφορές 173 ευρώ το μήνα

ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΕΡΝΑΕΙ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΦΑΣΗ

Αν τον επόμενο χρόνο οι συνταξιούχοι αυξηθούν σε 2000 και οι ασφαλισμένοι δεν αυξηθούν από 4.600 σε 9.200

Αν η σύνταξη αυξηθεί από 800 ευρώ σε 1000 ευρώ και δεν αυξηθεί :

α. η ασφαλιστική εισφορά (από 173 ευρώ σε 217 ευρώ)

β. ο αριθμός των απασχολουμένων (από 4,6 ανά συνταξιούχο σε 5,8 ανά συνταξιούχο)

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΕ ΚΡΙΣΗ

Τι κάνει το σύστημα συνταξιοδότησης στην τρίτη φάση

1. Χρησιμοποιεί τα αποθεματικά του για να χρηματοδοτήσει τις συντάξεις
2. Δανείζεται
3. Αυξάνει τα έσοδά του
4. Μειώνει τις δαπάνες του

ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΑΙΡΝΕΙ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Βασικοί στόχοι είναι :

- α. να μειωθούν οι δαπάνες
- β. να αυξηθούν τα έσοδα

Η μείωση των δαπανών μπορεί να γίνει :

1. μείωση του αριθμού των συνταξιούχων (αύξηση του ορίου συνταξιοδότησης)
2. μείωση της δαπάνης για σύνταξη (αύξηση του ορίου συνταξιοδότησης, μείωση του ποσοστού αναπλήρωσης)

ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΑΙΡΝΕΙ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Η αύξηση των εσόδων μπορεί να γίνει :

1. παράταση του εργάσιμου βίου
2. αύξηση του ποσοστού της ασφάλισης

Βέβαια τα έσοδα επηρεάζονται :

- α. από το ύψος του μισθού
- β. από το ύψος και τη διάρκεια της ανεργίας
- γ. από την εισφοροδιαφυγή και τη φοροδιαφυγή
- δ. από την αδήλωτη εργασία

ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΑΙΡΝΕΙ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Εκτός από τα προαναφερόμενα μέτρα, λαμβάνονται και μέτρα όπως :

1. ενίσχυση της αρχής της ανταποδοτικότητας (σύνδεση εισφορών και παροχών)
2. μείωση της πρόωρης συνταξιοδότησης
3. ευέλικτο σύστημα συνταξιοδότησης
4. εξάλειψη των κινήτρων για απασχόληση
5. προσαρμογή της σύνταξης στο προσδόκιμο ζωής
6. μετάβαση από συστήματα προκαθορισμένων παροχών σε συστήματα προκαθορισμένων εισφορών

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΕ ΚΡΙΣΗ

Βασική υπόθεση αυτών των αλλαγών είναι ότι η βασική φιλοσοφία του συστήματος παραμένει η ίδια, δηλαδή συλλογική αντιμετώπιση του κοινωνικού κινδύνου και αναδιανομή εισοδήματος από τους ασφαλισμένους / φορολογούμενους στους συνταξιούχους

Ενίσχυση της τάσης περί ατομικής ευθύνης και μείωση της κοινωνικής ευθύνης για την αντιμετώπιση του προβλήματος της γήρανσης

ΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΟ VERSUS ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΤΙΚΟ

Η μετάβαση από τη συλλογική ευθύνη στην κοινωνική ευθύνη συνεπάγεται την ανάπτυξη του κεφαλαιοποιητικού συστήματος.

Βασική Φιλοσοφία του Κεφαλαιοποιητικού Συστήματος

1. Οι συντάξεις των εργαζομένων χρηματοδοτούνται από τις ίδιες τους τις εισφορές που έχουν επενδυθεί
2. δεν υπάρχει αλληλεγγύη γενεών και αναδιανομή εισοδήματος μεταξύ των πολιτών
3. υπάρχει αναδιανομή εισοδήματος από τη μια φάση της ζωής του ατόμου σε μία άλλη φάση της ζωής του

ΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΟ VERSUS ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΤΙΚΟ

Το κεφαλαιοποιητικό σύστημα μπορεί να είναι είτε δημόσιο, είτε ιδιωτικό.

Τα βασικά του μειονεκτήματα :

1. αβεβαιότητα και αστάθεια ως προς το τελικό ποσό των παροχών
2. επηρεάζεται σημαντικά από τον πληθωρισμό
3. αυξάνει τις πιθανότητες για φτώχεια και ανισότητες

ΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΟ VERSUS ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Το βασικό «πλεονέκτημα» του κεφαλαιοποιητικού συστήματος είναι ότι μεταθέτει το πρόβλημα της γήρανσης από την κοινωνία στο άτομο

Σήμερα τα περισσότερα συστήματα στον κόσμο είναι μεικτά :

1. εθνική σύνταξη (φτώχεια)
2. κεφαλαιοποιητικό σύστημα (αύξηση της σύνταξης)

ΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΟ VERSUS ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΤΙΚΟ

Εναλλακτικά συναντάμε :

1. Εθνική Σύμβαση
2. Διανεμητικό σύστημα
3. Κεφαλαιοποιητικό σύστημα

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Βασικά χαρακτηριστικά του συστήματος :

1. Κοινωνική ασφάλιση
2. Προνοιακή σύνταξη για τους αγρότες (έως το 1998 και στη συνέχεια η σύνταξη είναι στη βάση της ασφάλισης)
3. Σύνταξη ανασφάλιστου (πάνω από 65 ετών, ετήσιο εισόδημα < 4620 για ένα άτομο ή 9240 ευρώ για ζευγάρι)
4. Επικουρική σύνταξη (ενίσχυση της κύριας σύνταξης)

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Με βάση τον Ν. 3863/2010 :

1. Το Δημόσιο εγγυάται τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας με σκοπό τη διασφάλιση αξιοπρεπούς σύνταξης για κάθε δικαιούχο
2. Από 1.1.2015 η σύνταξη αποτελείται από :
 - α. τη βασική σύνταξη (δεν εξαρτάται από εισφορές)
 - β. αναλογική σύνταξη (εξαρτάται από εισφορές)

ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

1. Πολλά ασφαλιστικά Ταμεία
2. Ανομοιογένεια στις εισφορές και στις παροχές
3. Οι παροχές δεν είναι συνδεδεμένες με τις εισφορές
4. Πέρα από ένα σημείο δεν υπάρχει κίνητρο για συνέχιση της ασφάλισης
5. Καταλήστευση των αποθεματικών τους

ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

1. Ανεξέλεγκτες παροχές σε σχέση με τις εισφορές
2. Άσκηση κοινωνικής πολιτικής σε βάρος του ασφαλιστικού Ταμείου
3. Εξάντληση των αποθεματικών του Ταμείου
4. Ανυπαρξία κεφαλαιοποιητικών στοιχείων

Αποτέλεσμα : Το ελληνικό σύστημα συνταξιοδότησης περνάει σε κρίση την ίδια περίοδο που περνούν και τα ευρωπαϊκά συστήματα αν και αναπτύχθηκε 30 χρόνια αργότερα

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ

Τι είδαν οι Ξένοι

Έκρηξη των δαπανών για συντάξεις τα επόμενα χρόνια

Γιατί

1. Μεγάλος αριθμός συνταξιούχων λόγω γήρανσης
2. Μεγάλος αριθμός πρόωρων συνταξιοδοτήσεων
3. Υψηλές συντάξεις

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ

1. Πελατειακές σχέσεις κράτους
2. Κατακερματισμός των συμφερόντων των ομάδων

ΤΙ ΖΗΤΟΥΝ ΟΙ ΞΕΝΟΙ

Μείωση δαπανών

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας